

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ім. С. З. ГЖИЦЬКОГО**

Факультет управління, економіки та права

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

**ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, МЕТОДІВ
НАВЧАННЯ, ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА
ОЦІНКИ СТЕЙКХОЛДЕРІВ**

ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

**072«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ
РИНОК»**

Дубляни 2025

Освіта є невід'ємною частиною особистісного розвитку кожної людини. Вивчаючи мотивацію здобувачів вищої освіти, ми прагнемо глибше зрозуміти процеси їхньої соціалізації та формування професійних цінностей. Це дозволить нам створити навчальне середовище, яке буде стимулювати їх до саморозвитку та досягнення високих результатів.

Опитування здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» проведено з метою дослідження та моніторингу низки показників, що свідчить про відношення респондентів та роботодавців до навчального процесу в університеті.

Респондентами були студенти/студентки Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Ґжицького, які прослухали навчальні курси відповідних викладачів та здали підсумковий екзамен або залік а також стейкхолдери, які зацікавлені у підвищенні якості освітнього процесу та його відповідності сучасним вимогам ринку праці. Опитування було анонімним та проходило у очній формі.

Основним завданням виступало дослідження рівня задоволеності студентів стосовно якості освіти, яку вони здобувають за своєю спеціальністю та визначення їхнього ставлення стосовно різноманітних елементів навчального процесу.

Предметом дослідження виступили бачення здобувачів освіти та стейкхолдерів стосовно освітнього процесу за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Методами збору інформації були розроблені опитувальники, з допомогою яких було проведено анонімне опитування думок 28 студентів денної та заочної форми навчання та 9 стейкхолдерів.

Дослідження проводилися у травня-червні 2025 року. Про результати дослідження завідувач кафедри доповів на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування (протокол № 13/5 від 24 червня 2025 року). Отримані дані також аналізуються викладачами кафедри з метою

підвищення якості навчально-виховного процесу.

На підставі аналізу факторів впливу на обрання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (рис. 1), приходимо до висновку, що у понад 80% студентів було власне бажання навчатися за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького. Як підказують результати анонімного опитування при виборі майбутньої спеціальності здобувачами вищої освіти важливою була й думка та рекомендації батьків та мінімальний вплив на вбір навчання відіграли поради друзів й колег опитаних.

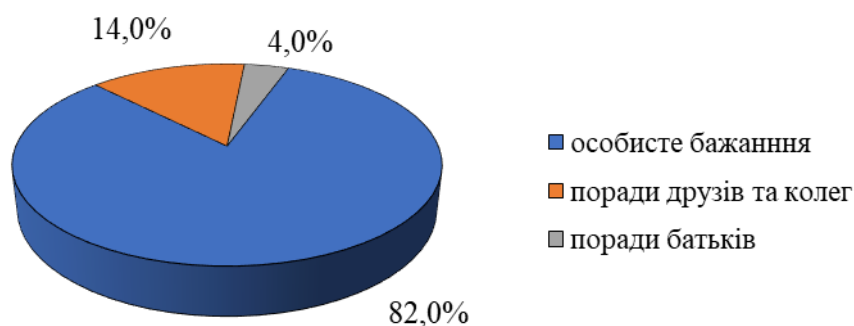

Рисунок 1 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Що стало поштовхом до вибору Вами спеціальності, за якою Ви навчатесь?», %**

Якість освіти – це багатогранне поняття, яке визначає ефективність навчального процесу та його відповідність сучасним вимогам. Задоволеність якістю освіти – це суб'єктивна оцінка, яка залежить від очікувань, потреб і досвіду кожної людини.

Отримані результати анкетування щодо якості освіти, яку отримують респонденти (рис. 2) свідчать про левову частку задоволених (86%) та незначну частку задоволених частково (14%). Позитивним моментом у результатах опитування було те, що кожен із здобувачів освіти зробив свідомий вибір у при виборі освітньої програми і не мав негативного досвіду при освоєнні фахових компетентностей обраної освітньої програми.

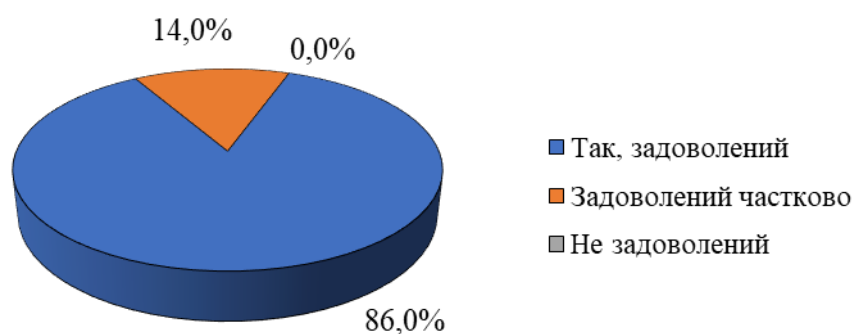

Рисунок 2 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання:
«Ви задоволені якістю освіти, яку отримуєте за даною спеціальністю?»

Освітня програма "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" готує фахівців, здатних аналізувати фінансові процеси, приймати обґрунтовані рішення в умовах ринкової економіки та ефективно керувати фінансовими ресурсами підприємств, організацій і держави.

На рис. 3 представлені результати анкетування здобувачів освіти з приводу їх думки на предмет повноти та змісту освітньої програми для набуття фахових навиків і вмінь.

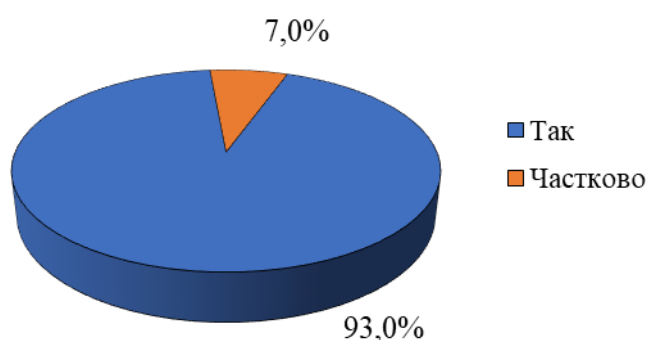

Рисунок 3 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання:
«Чи достатнім є зміст (перелік компонентів, дисциплін) освітньої програми для успішної роботи за фахом?», %

93 % із загальної кількості опитаних вважає, що освітня програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» укомплектована на відповідному рівні і в повній мірі допоможе здобувачам вищої освіти освоювати фахові компетенції у виробничому процесі.

Поряд з тим, лише 2 здобувачів вищої освіти (7%) дали відповідь на поставлене ним питання «частково». На цій основі приходимо до висновку, що для вдосконалення навчального процесу за спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» доцільно саме до цієї рекомендації здобувачів вищої освіти дослухатися.

Для створення сприятливих умов засвоєння матеріалу не менш важливим залишається якісний рівень організації навчального процесу в університеті. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» звертають на це велику увагу, про що свідчать результати їх відповіді на питання «Чи задоволені Ви організацією навчального процесу?»

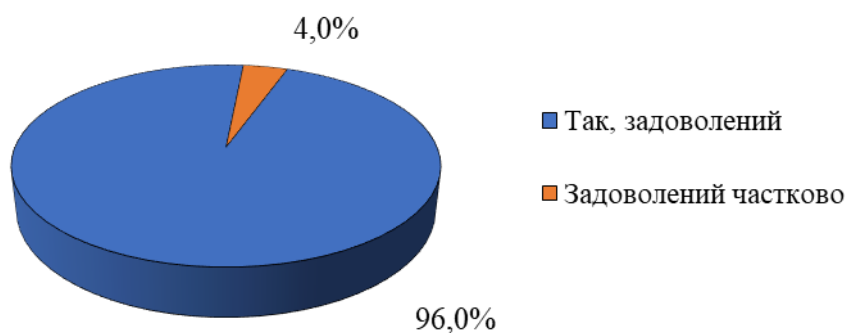

Рисунок 4 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: «Чи задоволені Ви організацією навчального процесу?», %

Із репрезентації відповіді, відображеної на рис. 4, бачимо, що лише 1 респондент (4%) студентів хотіли би в окремих аспектах покращити організацію досліджуваного нам процесу. Така думка має право на існування і допоможе шукати шляхи покращення цього процесу на майбутнє.

Як відомо, від вміння викладача використовувати усталені та сучасні форми та методи донесення до здобувачів вищої освіти навчального матеріалу залежить рівень опанування теоретичних основ та практичних вмінь.

Методами навчання та викладання на магістерському рівня вищої освіти спеціальності 072 задоволені 89% респонденти та задоволені частково – 11% Позитивним є й те, що при відповіді на питання «Чи задоволені методами навчання і викладання за Вашою спеціальністю?» відповідей «ні» не виявилось.

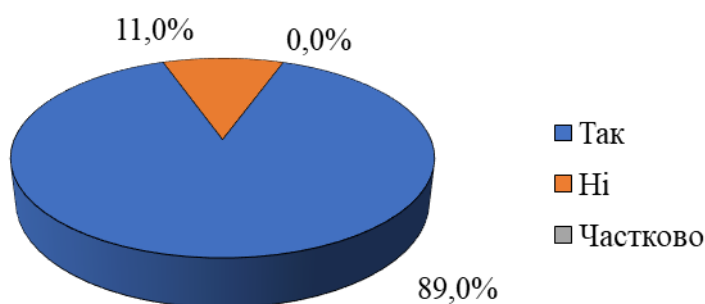

Рисунок 5 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Ви задоволені методами навчання і викладання за Вашою освітньою програмою?», %**

Такий результат анкетного опитування свідчить про високий рівень педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників кафедри, який постійно підтверджується участю у вітчизняному та закордонному стажуванні і допомагає «йти в ногу» із цифровізацією навчального процесу.

Глибину і специфіку освітнього процесу за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» можна охарактеризувати через призму інструментарію, який використовується колективом кафедри при викладі навчального матеріалу. В портфелі

сучасного педагога має бути достатній варіативний набір методів навчання, однак, як підказують результати аналізу анонімного опитування, здобувачам вищої освіти найбільше сприймаються лекції-дискусії (43%), наочні засоби (29%) та участь у конкурсах наукових робіт (11%). Яскравим підтвердженням цьому є можливість представлення матеріалу у формі презентаційних слайдів і показ їх за допомогою сучасних мультимедійних пристроїв та підготовкою опитаних для участі щорічних конкурсів наукових робіт межами навчального закладу всеукраїнського масштабу.

Меншою мірою студентам подобається ігрові ситуації, творчі завдання, диспути, бліц опитування, питома вага в структурі можливих варіантів відповідей, коливаючись, зменшується від 7 до 3% відповідно. Результати опитування інтерпретовано на рис. 6.

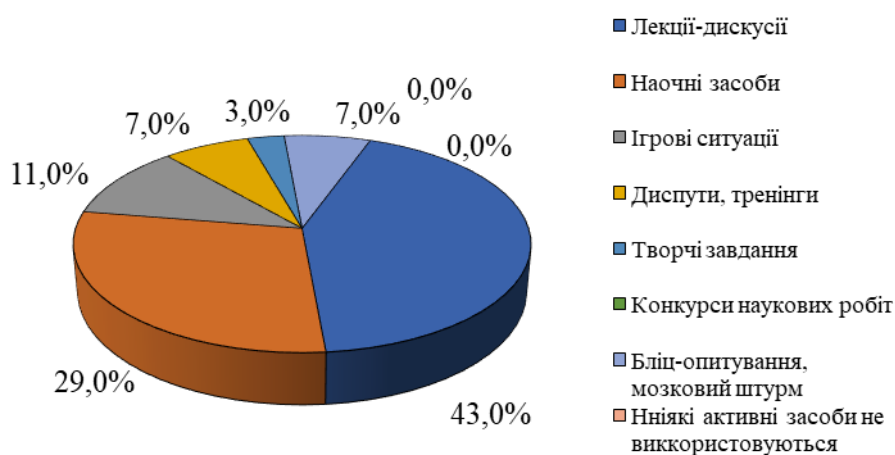

Рисунок 6 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Вкажіть, які активні методи навчання використовуються в освітньому процесі ?», %**

За результатами анкетування на запитання **«Чи усі дисципліни, які Ви вивчаєте, важливі для Вашої професійної діяльності?»** всі здобувачі освіти відповіли позитивно. Зокрема, 89,3 % обрали варіант «так», 7,1 % – «частково», та 3,6% відповіли «ні» (рис. 7). Респонденти зазначають, що

перелік дисциплін у межах спеціальності забезпечує високий, а інколи достатній рівень засвоєння теоретичних засад функціонування фінансово-кредитної системи. Варто відзначити, що інтерес студентів до навчального процесу з кожним роком зростає, оскільки вони розглядають здобуті знання як фундамент для подальшої професійної реалізації за спеціальністю 072. Водночас 6 % опитаних висловили потребу коригування освітньої програми, аргументуючи це тим, що запропонований перелік дисциплін не повною мірою формує необхідні теоретичні та практичні компетентності для професійної діяльності.

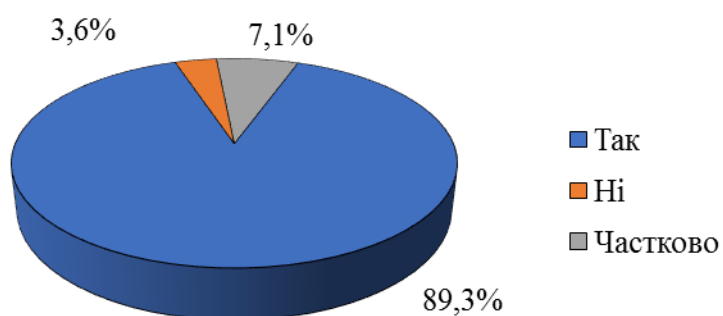

Рисунок 7 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Чи усі дисципліни, які Ви вивчаєте, важливі для Вашої професійної діяльності ?», %**

Разом із тим, доцільним є систематичне оновлення навчальних планів із урахуванням вимог сучасного ринку праці та тенденцій розвитку фінансового сектору. Розширення практикоорієнтованих компонентів може сприяти формуванню більш конкурентоспроможних фахівців. Також важливим є активне залучення стейкхолдерів до процесу вдосконалення програм, що дозволить забезпечити їхню відповідність реальним потребам роботодавців.

Сучасний освітній процес у закладах вищої освіти орієнтується на активну участь студента та його здатність до самостійного мислення.

Викладачі дедалі більше переходять від традиційного подання матеріалу до створення умов для творчого засвоєння знань. Такий підхід забезпечує формування практичних компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності.

Основне завдання викладача закладу вищої освіти полягає у створенні таких умов, за яких студенти зможуть самостійно здобувати знання та практичні навички, використовуючи інформацію, отриману під час лекцій. Викладачі кафедри, впроваджуючи у навчальний процес активні методи навчання, спрямовують діяльність здобувачів у конструктивне русло, стимулюють їх до інтенсивної розумової роботи та, спираючись на теоретичний матеріал, залучають студентів до свідомого й послідовного застосування набутих знань під час практичних занять.

Здобувачі освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», як і студенти інших освітніх програм ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького, мають право самостійного вибору частини навчальних дисциплін, і ця можливість щороку реалізується. Як підтверджують результати опитування, відображені на рис. 8, більшість респондентів відповіли «так», що свідчить про реальне функціонування механізму вільного вибору предметів.

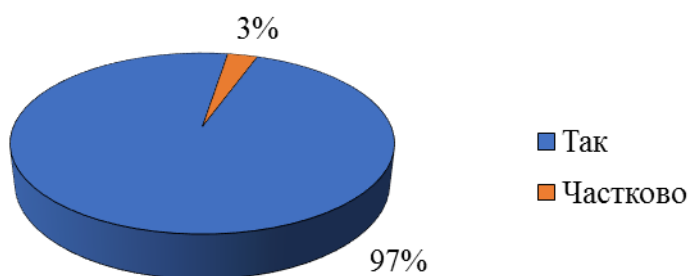

Рисунок 8 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: «**Чи** реалізуються за Вашою спеціальністю вільний вибір дисциплін?», %

Варто зазначити, що такий підхід сприяє не лише підвищенню зацікавленості студентів у навчальному процесі, а й формує індивідуальні освітні траєкторії, які відповідають їхнім професійним цілям. Крім того, гнучкість у виборі дисциплін допомагає адаптувати освітню програму до потреб ринку праці та особистих інтересів здобувачів. Це створює передумови для розвитку більш конкурентоспроможних та мотивованих фахівців.

Якість викладання у вищій школі традиційно розглядається як один із ключових чинників формування позитивного іміджу освітньої програми. Саме професійність та компетентність викладачів визначають ефективність засвоєння студентами навчального матеріалу. Від рівня підготовки науково-педагогічного складу залежить не лише успішність здобувачів освіти, а й привабливість спеціальності для майбутніх вступників.

Рівень професійної підготовки та знань викладачів є одним із вирішальних факторів під час вибору абітурієнтами майбутньої спеціальності. Цей аспект має неабияке значення як для самих вступників, так і для їхніх батьків. За результатами проведеного опитування (рис. 9), респонденти високо оцінили кваліфікацію науково-педагогічного складу кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького: 92,9 % надали позитивні відгуки, а решта 7,1 % підтвердили належний рівень фаховості. Варто наголосити, що жоден із опитаних не висловив негативної оцінки якості викладання дисциплін.

Такий результат засвідчує довіру студентів до професіоналізму викладачів та підтверджує ефективність освітнього процесу. Підтримання високих стандартів викладання є запорукою конкурентоспроможності освітньої програми. Крім того, позитивна репутація викладачів сприяє зростанню престижності спеціальності та формуванню стабільного попиту серед вступників.

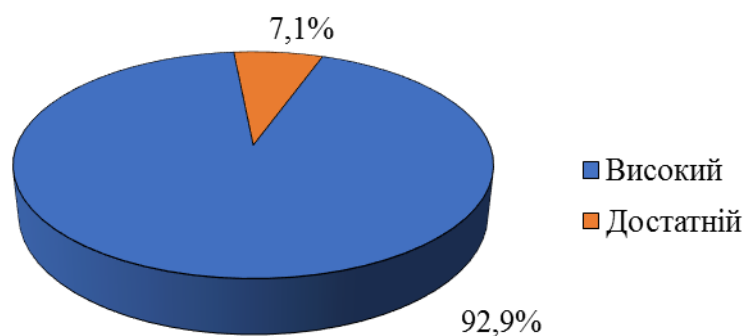

Рисунок 9 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Оцініть рівень викладання дисциплін викладачами спеціальності», %**

У процесі організації навчального середовища важливу роль відіграє не лише зміст дисциплін, а й спосіб його подання викладачем. Якість викладу матеріалу безпосередньо впливає на рівень зацікавленості студентів та їхню готовність до активної участі в освітньому процесі. Саме тому оцінювання роботи професорсько-викладацького складу є необхідною складовою удосконалення освітньої програми.

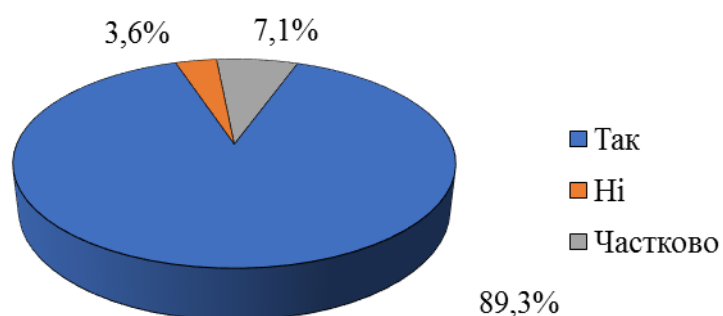

Рисунок 10 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Чи виклад матеріалу є логічним, аргументованим, здатним зацікавити здобувачів освіти до навчання?», %**

На запитання **«Чи виклад матеріалу є логічним, аргументованим, здатним зацікавити здобувачів освіти до навчання?»** студенти об'єктивно оцінили діяльність викладачів, які забезпечують підготовку за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Отримані результати свідчать про високий рівень педагогічної майстерності та вміння донести складний теоретичний матеріал у доступній формі. Такий підхід формує у здобувачів не лише знання, а й мотивацію до подальшого навчання та професійного зростання. Крім того, позитивна оцінка роботи викладачів є підтвердженням належного рівня організації освітнього процесу на кафедрі.

Одним із ключових завдань сучасної системи вищої освіти є поєднання теоретичних знань із практичними навичками. Від того, наскільки ефективно студенти здатні застосовувати отримані знання у реальних умовах, залежить їхня конкурентоспроможність на ринку праці. Тому важливим аспектом навчального процесу стає оцінка того, чи орієнтують викладачі здобувачів на практичне використання теорії.

За результатами аналізу відповідей на запитання **«Чи викладачі націлюють здобувачів освіти на практичне використання теоретичних знань в майбутній професійній діяльності?»** 96,4 % опитаних дали ствердну відповідь «так» (рис. 11).

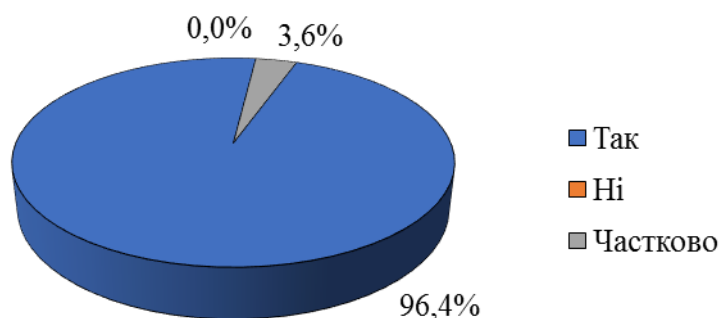

Рисунок 11 – Результати відповідей респондентів на питання: **«Чи викладачі націлюють здобувачів освіти на практичне використання теоретичних знань в майбутній професійній діяльності?»**, %

Ще 3,6 % респондентів обрали варіант «частково». Отримані результати підтверджують, що у сучасній вищій освіті спостерігається зростання значущості практичної підготовки здобувачів.

Це свідчить про орієнтацію викладацького складу на формування прикладних компетентностей, що підвищують адаптивність випускників до умов професійного середовища. Подібний підхід забезпечує тісніший зв'язок освітнього процесу з реальними потребами ринку праці та сприяє успішному працевлаштуванню здобувачів освіти. Крім того, акцент на практичності дозволяє студентам більш усвідомлено підходити до побудови власної кар'єри.

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою якісного освітнього процесу, адже саме вона формує довіру до результатів навчання. Дотримання етичних норм у навчальному середовищі забезпечує справедливість оцінювання та рівні умови для всіх учасників освітнього процесу. Тому контроль і підтримка принципів академічної доброчесності є одним із ключових пріоритетів сучасних університетів.

На запитання **«Чи дотримуються здобувачі освіти та викладачі правил і норм академічної доброчесності?»** усі респонденти дали позитивну відповідь. Така єдність думок демонструє високий рівень усвідомлення значущості академічної доброчесності в університетському середовищі та свідчить про поступове формування відповідної культури. Це стало можливим завдяки злагодженій роботі адміністрації, викладацького складу та студентів, які спільно підтримують середовище, де основними цінностями є освітня чесність та відповідальність.

Варто додати, що подібна однотайність створює позитивний імідж навчального закладу як простору довіри та взаємоповаги. Крім того, акцент на дотриманні принципів академічної доброчесності сприяє вихованню майбутніх фахівців, здатних діяти етично й відповідально у своїй професійній діяльності. Це формує довготривалу перспективу розвитку як для студентів, так і для університету в цілому.

Університетське середовище потребує постійного дотримання принципів академічної доброчесності, адже саме вони забезпечують справедливість і рівність можливостей для всіх учасників освітнього процесу. Важливим індикатором є відсутність випадків порушень, які можуть негативно вплинути на довіру до навчального закладу. Саме тому моніторинг дотримання етичних норм стає невід'ємною частиною освітньої політики університетів.

У відповідь на запитання **«Чи відомі Вам факти академічного плагіату та інших форм прояву академічної недоброчесності в університеті?»** усі респонденти зазначили, що таких випадків їм не відомо. Це свідчить про високу свідомість студентів у питаннях академічної доброчесності та їхнє прагнення дотримуватися встановлених норм. Важливою складовою цього процесу є активна участь студентської спільноти у підтриманні культури чесності та відповідальності.

Такий результат формує позитивний імідж університету та підвищує його довіру серед абітурієнтів і роботодавців. Крім того, збереження атмосфери доброчесності сприяє формуванню у студентів життєвих цінностей, які вони зможуть реалізовувати у подальшій професійній діяльності. Це підсилює конкурентоспроможність випускників та підкреслює важливість високих стандартів у сфері освіти.

Важливим інструментом підвищення ефективності освітнього процесу є налагоджений механізм комунікації між університетом та його основними стейкхолдерами. Саме завдяки регулярному збору думок студентів, випускників, роботодавців та представників академічної спільноти можливо забезпечити відповідність освітніх програм сучасним вимогам. Такий підхід створює умови для вдосконалення якості навчання та формування конкурентоспроможних фахівців.

Анкетування стейкхолдерів виступає невід'ємною складовою системи внутрішнього контролю якості освітньої діяльності та вищої освіти. Воно дає змогу отримати регулярний зворотний зв'язок від ключових учасників

освітнього процесу з метою періодичного оновлення програм та вдосконалення процедур забезпечення їхньої якості. На запитання **«Як Ви оцінюєте рівень та якість підготовки випускників?»** вісім із дев'яти респондентів відзначили високий рівень підготовки здобувачів (рис. 12).

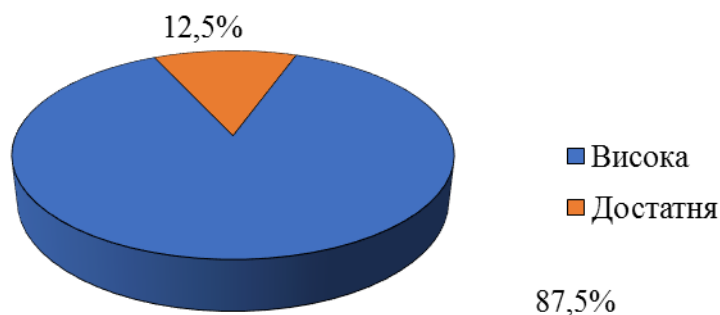

Рисунок 12 – Результати відповідей стейкхолдерів на питання: **«Як Ви оцінюєте рівень та якість підготовки випускників?»**, %

Це свідчить про ефективність освітньої програми та її відповідність очікуванням ринку праці. Залучення стейкхолдерів до процесу оцінювання дозволяє університету вчасно реагувати на нові виклики та потреби. Крім того, такий підхід підвищує довіру до навчального закладу та посилює його позиції серед конкурентів у сфері вищої освіти.

Актуальність систематичного опитування роботодавців та випускників полягає у можливості оцінити практичну значущість здобутих знань та вмінь. Такий підхід дозволяє з'ясувати, наскільки підготовка у закладі вищої освіти відповідає реальним вимогам професійного середовища. Крім того, думка стейкхолдерів є вагомим орієнтиром у вдосконаленні змісту освітніх програм та методів навчання.

На запитання **«Чи достатньо було отриманих випускником у процесі навчання знань для роботи?»** усі опитані представники стейкхолдерів надали позитивну відповідь, підкресливши відсутність потреби у додатковій спеціальній підготовці.

Цей результат свідчить про те, що освітній процес забезпечує належний рівень компетентностей для подальшої роботи. Водночас він підтверджує конкурентоспроможність випускників на ринку праці та створює підґрунтя для подальшого зміцнення довіри до закладу освіти.

Сучасні виклики у сфері вищої освіти потребують постійного вдосконалення підходів до організації навчального процесу. Якість підготовки здобувачів освіти безпосередньо залежить від рівня методичного забезпечення та ефективності освітніх технологій. Тому систематичний аналіз освітніх програм є важливою складовою підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців.

На основі проведеного дослідження ефективності освітнього процесу за програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» передбачається створення оновлених методик викладання, модернізація навчально-методичних матеріалів та підвищення загального рівня якості освітніх послуг. Реалізація цих заходів сприятиме більш глибокому засвоєнню знань студентами та формуванню в них практичних навичок, необхідних для професійної діяльності у фінансовій сфері. Окрім того, це дозволить забезпечити інтеграцію сучасних інноваційних підходів у навчання та підготувати конкурентоспроможних спеціалістів, здатних відповідати на виклики сучасного ринку праці.